

IRIZAR GROUP - 2013. urtea

Irizar taldeak beste fakturazio marka batekin itxi zuen 2013. urtea: 556 milioi euro

Irizar taldeak beste fakturazio marka batekin itxi zuen 2013. urtea: 556 milioi euro. Hazkundera Irizar markaren eta taldea osatzen duten gainerako marken sendotasunaren ondorio da, eta bezeroek izaten jarraitzen duten konfiantzaren ondorio ere bai. Irizarrek, beraz, mundu mailako erreferentzia gisa sendotzen jarraitzen du gama altuko autokarren fabrikazioan.

Guztira 5.368 autokar produzitu dira eta haietatik 2.988 gama altuko autokarrak dira. % 35, 1.000 unitate bai gehiago, gure Ormaiztegiko lantegian ekoitz idira, Espainia, Europa eta Israelerako.

Fakturazio guztitik % 34 Irizar Ormaiztegi dagokio eta % 46 gainerako autokar enpresei.

Taldearen gainerako jardueri dagokionez, denen arteko fakturazioa taldearen fakturazio osoaren % 20 da.

Aurreko urtean bezala, % 82 esportazioari dagokio, bai Espainian egindako produktuekin bai gure atzerriko lantegietan egindakoekin, gure nazioartekotzea eta dibertsifikazioa handiak baitira.

Irizar Ormaiztegin iaz egindako inbertsioak 12 milioi eurokoak izan dira, bai lantegia hobetzeko bai IGBrako.

Hazkunde orokorra: autokar enpresak

Irizar Ormaiztegi

Oso urte ona izan da Ormaiztegirako, Europako merkatuek bizi duten egoerarekin alderatzen badugu eta, batez ere, estatukoek bizi dutenarekin.

Fabrikazioa % 15 baino gehiago hazi da 2012rekiko. Bolumen hazkunde horren arrazoi nagusia gaur egungo emisio araudia 2014an aldatu egingo dela izan da. aEuro 6 araudia ingurumenarekin zorrotzagoa da, baina bezeroarentzat prezio igoera handia dakar eta, horregatik, erosketak aurreratzen ari dira.

Merkatuen jokaerari dagokionez, badirudi 2013a Europako merkatuek eta, batez ere, haren ingurukoek hondoan jo duten urtea izan dela. Aurten dagoeneko hazkundeak ari gara ikusten, penintsulan batez ere; izan ere, apirilera arte merkatua % 9 hazi da.

Irizar Mexiko

Irizar Mexikok produkzio markak hausten jarraitzen du eta 2013an 900 unitateko kopuru historikora heldu da. Estrategia nagusia bezeroarenganako hurbiltasuna da eta Irizar taldeko balio nagusietan du oinarria; hala nola fidagarritasunean, errentagarritasunean, erosotasunean, segurtasunean eta zerbitzuan. Marka horretara iristeko Mexikoko merkatuan zabaltzen jarraitu du eta dagoeneko bidaiarien garraioan aritzen diren enpresa gehienek Irizarko autobusak dituzte euren flotan.

Irizar marka oso indartsua da Mexikoko merkatuan eta autokarrei herrialdeko errentagarri eta aurreratuenak irizten diete. Irizarrek Mexikoko merkatuko lider eztabaidaezin adela berretsi du, beraz, % 50 baino kuota handiagoarekin.

laz herrialdeko ekonomiak aurreikusi baino hazkunde txikiagoa izan zuen arren, autokarren merkatua oso indartsu zegoen.

Aurten ere antzeko zerbait ari da gertatzen. Autokarren merkatuaren beherakada txikia espero dugu, batez ere erreforma fiskalaren eraginez.

Irizar Brasil

Irizar Brasil ere hazi egin da, bai barne merkatuan bai bere esportazio merkatuetan ere.

Irizar i6 modeloarekin hurbiltasuna eta produktuaren hobekuntzak eskaini zaizkie bezeroei, eta horrekin batera Premium alorreko posizionamendu estrategiak, kuota hazkunde handia ekarri du bai Brasilen bai bere esportazio merkatu naturaletan ere. Horiek horrela, bere 16 urteko historiako produkzio marka gainditu du 2013an, gama altuko 800 unitate ekoitzita.

Urte bukaeran, ordea, Brasilgo merkatua hondatzeko seinaleak ematen hasi zen eta aurten baieztatu egin dira, apiril arte merkatua % 30 jaitsi baita. Ekonomia pitzatzen ari da; ez dago nazioarteko inbertitzaileen konfiantzarik eta arazo sozial handiak daude.

Irizar Maroko

2013a positiboa izan da. Marokon i6 modeloa merkaturatu da eta arrakasta handia izan du. Gainera, Irizarren helburua errealitate bihurtzen hasi da: Marokoko lantegian Europarako autokarrak egitea eskaintzen diren kalitate parametroak bereziki zainduz. Parametro horiek dagoeneko taldeko gainerako baliokideak dira.

Taldearen estrategia da gama altueneko produktuak Ormaiztegi lantegian egitea, eta merkatuaren hazkunderaren arabera gainerako eskaerari Skhirat-eko lantegitik erantzutea.

Irizar i3 Low Entry lehen unitateak fabrikatu dira dagoeneko Espainia, Ingalaterra eta Danimarkarako. Horrez gain, 60 autokarreko sorta bat egin da Poloniarako, Irizar Century modelokoa scania txaxisaren gainean.

Marokok oso egonkor jarraitzen du eta hazkunde onarekin.

Irizar TVS India

Marka indartzeko bezeroengan konfiantza handiagoa sortzeko gure estrategiarekin bat eginda, urte bukaeran Indiako joint venturen parte-hartzea % 5eraino murriztu da.

Irizarrek bazkide teknologiko gisa jarraituko du, merkatuaren garapenaren eta etorkizunean bazkideek izan dezaketen strategiaren arabera proiektuaren garapenari lagundu ahal izateko teknologia transferentzien bidez.

Industria dibertsifikazioko enpresak

Hispacold

2013 urte ona izan da Hispacoldentzat, jarduera hazi egin baita esportazioengatik eta honezkero sendotuta dagoen tren sektorerako dibertsifikazioagatik.

Hazkundera gertatu da estatuko hirietako autobusen merkatu aia erabat geldi egon den arren.

Masats

Hau ere hazi egin da, batez ere Europara eta Asia hego-ekialdera egindako esportazioengatik. Erreferente bihurtu da Singapurren; Masatsen sistemekin hornitutako 800 ibilgailu dabilta han martxan.

Gainera, tren sektorean duen presentzia sendotzen ari da irisgarritasun sistemekin eta bidaiarientzako ateekin.

Jema

Jema jarduera bolumenari eusten ari da berriztagarrien arloan jaitziera oso nabarmena den arren.

2013tik Brasil, Mexiko eta AEBn dago eta handik alboko merkatuetara irits daiteke, Txilera kasu.

Jema erreferente da gaur egun "proiektu" berezietan eta teknologia handikoetan mundu mailan.

Era berean, Jema elektronika, taldea sistemaz hornitzeko sortu zena, fakturazio osoaren % 15 da dagoeneko. Dibisio honen hazkunde garrantzitsua aurreikusten da, autobus elektrikoarentzat kargadoreak eta elektronika egingo baititu. Gainera, orain itsasoko offshore sektorean aukerak aztertzen ari da Alconzaren eskutik.

Datik

Proiektu handien eta ereite lan handiko urtea izan da 2013a Datikentzat, bai estatuan eta bai Mexikon. Lehen ekipoak instalatu zaizkie bezeroei.

2014ari dagokionez, aurreikuspenak onak dira, Bizkaibuseko (Pesa, CAV eta ALSA) autokar guztietarako eskaera lortu baitu, gailu eta informazio programa guztiak biltzen dituen paketearekin. Gainera, bezero mexikar handi baten lankidetzaz izango du laguntzaile teknologiko gisa ekipamenduak ezarri eta garatzeko.

Alconza

Fakturazio marken urtea izan da 2013a Alconzarentzat, batez ere itsasoko offshore merkatuentzat egindako motor eta generadoreengatik.

Datozen urteetarako ere aurreikuspena konak dira sektore honetan eta etorkizunean ere haztea espero da, beraz.

Gaur egun habearte berria eraikitzeke obretan ari dira. Altuagoa izango da eta diametro eta tona kopuru handiagoko motorrak fabrikatu ahal izango dira.

Gune berriak Irizarko egoitza nagusian (HQ) bezeroarentzat eta bezeroarengatik

Marka da gure aktibo garrantzitsuena eta hura sendotzeko helburuarekin 1.200 m²-ko handitze-lanak egin ditugu Irizarren Ormaiztegin gaur egun Irizar zer den irudikatzeko.

Eraikinari bigarren solairua erantsi zaio Creatio-ko (Irizarko ikerketa eta garapen zentroa) bulegoak eta lan eremuak barnean hartzeko, eta baita showrooma ere.

Eraikin berriak eta harrera gune berriak bisitaria hartu eta Irizarko mundura eramatea nahi du, marka sendoa eta etengabe hatzen ari dena, etorkizunak eta teknologiak garrantzi berezia duten mundua.

Bezeroentzako showrooma espazio handi bat da, eta bezeroak bere neurrira diseinatu ahal izango ditu han autokarrak. Baina horrez gain, Irizar markaren esperientzia bizi ahal izango du. Irizar.

Gainera, bezeroei autokarrak entregatzeko eraikin berri moderno bat eraiki da.

Teknologia eta talentua geureganatzea

Teknologia izango da taldeari independentzia emango diona eta iazkoa gure I+G zentroa, CREATIO, eta talentua geureganatzeko programa (ITP) finkatzeko urtea izan zen.

Ezagutzari eta teknologiari eskainitako indarrak geroz eta biziagoak dira eta epe ertainean gure etorkizuna markatuko duten produktuak sortzen ari gara. Ikerketa saioak ohiko autokarrentzako gure karrozerien osagai eta sistemetara bideratzen dira eta gure autokar integralen gamako sistema guzti-guztietara.

Gure % 100 autobus elektrikoaren proiektuan ere gogor ari gara lanean eta lehen unitatea uztailean entregatuko da.

Komunikazio estrategia

Urte bereziki egitekotsua izan da markaren komunikazio arloan, euskarri guztiak berritu baitira nazioarte mailan: web gunea, aurkezpenak, katalogoak, azokak eta showrooma.

Gizarte erantzukizun korporatiboa

Gure konpromisoa jasangarritasunarekin: hiriko autobus % 100 elektrikoa.

Autobus % 100 elektrikoaren proiektuak aurreikusitako plana jarraitu zuen eta dagoeneko errealitate bihurtu da. Urtarriletik hona egiten ari diren iraunkortasun probak baino ez dira falta.

Irizar Mundu Itunari atxikitzea

Irizarren mundu hobe baten aldeko apustua egiten dugu, eta gure misioarekiko koherentzian gure pertsona guztien konpromisoa sustatzen dugu lehiakortasun jasangarriarekin gai sozialetan, ingurumenari dagozkionetan eta ekonomikoetan.

Horregatik, erabakimenez lan egiten dugu sozialki arduratsua den marka gisa ezagut gaitzaten. Bide horretan Nazio Batuen Mundu Itunari atxiki gaitzaizkio giza eskubideen, lan eskubideen, eta ingurumenaren alde eta ustelkeriaren aurkako gure konpromisoa islatzeko.

Konpromisoa pertsonekin

Urrian Kooperatibaren 50. urteurrena ospatu genuen Irizarren. Ospakizun hartarako Irizarren lan egiten dugun pertsonen senitartekoak gonbidatu genituen eta 1.700 pertsona inguru elkartu ginen.